

IR-XIV.432.2.259.2022

DECYZJA nr 248/23

Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

z dnia 10 maja 2023 r.

podjęta w składzie:

- 1) Andrzej Bętkowski – Marszałek Województwa Świętokrzyskiego,
- 2) Renata Janik - Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego,
- 3) Marek Jońca – Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego,
- 4) Tomasz Jamka – Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

Na podstawie art. 60 pkt 6, art. 61 ust. 1 pkt 2 lit. a, art. 67 ust. 1, art. 207 ust. 1 pkt 2, art. 207 ust. 2a, art. 207 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), art. 104 oraz art. 107 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.), art. 6 i art. 9 ust. 1 pkt 2 oraz art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), art. 41 ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.),

w sprawie wszczętej z urzędu w przedmiocie:

określenia Spółce, NIP..... , Regon

przypadającej do zwrotu kwoty dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 na podstawie umowy o dofinansowanie nr RPSW....00-26-...../...-00 (z późn. zm.), a także terminu, od którego nalicza się odsetki, oraz sposobu zwrotu środków,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu: 10 maja 2023 r. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020

orzeka:

- 1) określa Spółce, NIP, Regon, przypadającą do zwrotu kwotę środków w łącznej wysokości: **633 448,45 zł (słownie: sześćset trzydzieści trzy tysiące czterysta czterdzieści osiem złotych,45/100)**, z tytułu zwrotu całości dofinansowania przekazanego na podstawie umowy nr RPSW.....00-26-...../.....-00 (z późn. zm.), o dofinansowanie Projektu nr RPSW...-.....00-26-...../..... wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych;
- 2) określa, że odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych nalicza się od kwoty przekazanej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości: **633 448,45 zł (słownie: sześćset trzydzieści trzy tysiące czterysta czterdzieści osiem złotych, 45/100)**, od dnia przekazania środków dofinansowania, tj. od dnia 26 lutego 2020 r., aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta) na wskazany w uzasadnieniu decyzji rachunek bankowy;
- 3) określa, że zwrot następuje poprzez dokonanie przez Spółkę, NIP, Regon, wpłaty należności o której mowa w pkt 1, wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, o których mowa w pkt 2, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, wskazany w uzasadnieniu decyzji.

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, zwana dalej „Instytucją Zarządzającą” ogłosił w dniu r. jednoetapowy konkurs zamknięty nr PSW.....00-IZ.00-26.....naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Działania pn. „.....” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Nabór wniosków o dofinansowanie ustalono na okres od r. do r. W treści ogłoszenia o ww. konkursie zawarto informację, iż szczegółowe zasady składania wniosków zostały zamieszczone w Regulaminie jednoetapowego konkursu zamkniętego nr RPSW.....00-IZ.00-26-....., dostępnym na stronie

internetowej Instytucji Zarządzającej tj. www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl oraz na portalu Funduszy Europejskich www.funduszeuropejskie.gov.pl. Przedmiotowy regulamin, będący załącznikiem do Uchwały nr Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia r., stanowił uszczegółowienie informacji zawartych w ww. ogłoszeniu konkursowym. Przed sporządzeniem wniosku o dofinansowanie każdy wnioskodawca był zobowiązany do zapoznania się z zasadami zawartymi w ww. regulaminie oraz załączonych do tego regulaminu dokumentami, zamieszczonymi na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, w skład których wchodziły m.in.:

- „Wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu dla Działania” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020,
- „Wzór Umowy o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020”,
- „Wzór karty oceny merytorycznej dla Działania” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.

Jednocześnie w wykazie obowiązujących aktów prawnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (zwany dalej: „RPOWS 2014-2020”) we wzorze Umowy o dofinansowanie, zamieszczonym na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, wskazano, iż obowiązują zapisy Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, zwanej dalej: „ustawą wdrożeniową”.

Ponadto, w wykazie obowiązujących aktów prawnych znajdującym się w ww. wzorze Umowy o dofinansowanie wskazano, iż obowiązują zapisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20.12.2013 r.), zwanego dalej: „rozporządzeniem ogólnym”.

Jednocześnie, każdy wnioskodawca zgodnie z niniejszym Regulaminem zobowiązany był również do zapoznania się z dokumentem pn. „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w

ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 10 kwietnia 2015 r.”, opracowanym przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju i zamieszczonym na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl.

W § 1 ust. 5 pkt „e” ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję pojęcia wytycznych horyzontalnych, zgodnie z którą za wytyczne takie należy rozumieć instrumenty prawne wydawane przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego określające ujednocnione warunki i procedury wdrażania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności na podstawie art. 5 ust.1 ustawy wdrożeniowej, tj. m.in. „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

Ponadto, w ww. wzorze umowy o dofinansowanie projektu w zamieszczono definicję pojęcia:

- 1) wytycznych (§ 1 ust. 4),
- 2) projektu (§ 1 ust. 8),
- 3) wydatków kwalifikowalnych (§ 1 ust. 10),
- 4) umowy (§ 1 ust. 13),
- 5) zaliczki (§ 1 ust. 29),
- 6) rozliczenie płatności zaliczkowej (§ 1 ust. 32),
- 7) nieprawidłowości (§ 1 ust. 40).
- 8) korekty finansowej (§ 1 ust. 41).

Ponadto, w § 3 ust. 1 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu *„do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi horyzontalnymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości”*.

W dalszej części ww. wzoru umowy wskazano w § 10, że *„Jeżeli zostanie stwierdzone, że Beneficjent wykorzystał całość lub część dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur, lub pobrał całość lub część dofinansowania w sposób*

nienależny albo w nadmiernej wysokości, Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu tych środków, odpowiednio w całości lub w części, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta, na zasadach określonych w u.f.p.”, a w przypadku, gdy te środki, podlegające zwrotowi nie zostałyby w odpowiednim terminie zwrócone przez Beneficjenta to Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin od którego nalicza się odsetki (vide § 10 ust. 5 wzoru umowy).

Na podstawie § 14 ust.1 wzoru umowy o dofinansowanie projektu Beneficjent został zobowiązany do poddania się kontroli na miejscu w zakresie prawidłowości realizacji Projektu, dokonywanej przez Instytucję Zarządzającą oraz inne podmioty uprawnione do jej przeprowadzenia na podstawie odrębnych przepisów. W tym samym § 14 w ust. 3 wskazano, że *„Beneficjent zobowiązuje się zapewnić podmiotom, o których mowa w ust. 1, prawo do m.in.: 1) pełnego wglądu we wszystkie dokumenty, w tym dokumenty elektroniczne związane z realizacją Projektu, przez cały okres ich przechowywania określony w § 16 ust. 3 niniejszej Umowy oraz umożliwić tworzenie ich uwierzytelnionych kopii i odpisów, 2) pełnego dostępu w szczególności do maszyn i urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest Projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego Projektu, 3) zapewnienia obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją Projektu.”*

Jednocześnie w § 14 ust. 4 wzoru umowy o dofinansowanie wskazano, że *„...nie udostępnienie wszystkich wymaganych dokumentów, nie zapewnienie pełnego dostępu, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, a także nie zapewnienie obecności osób o których mowa w ust. 3 pkt 3 w trakcie kontroli na miejscu realizacji Projektu jest traktowane jak odmowa poddania się kontroli.”*

Zgodnie z § 24 ust. 2 pkt 2 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu Instytucja Zarządzająca może rozwiązać Umowę bez wypowiedzenia, wówczas, gdy *„Beneficjent odmówił poddania się kontroli Instytucji Zarządzającej bądź innych uprawnionych podmiotów.”*

Ponadto, zgodnie z Rozdziałem 10 – Kontrole w trybie doraźnym pkt 6) Wytocznych Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z 27.12.2021 r. – do stosowania, których Beneficjent zgodnie z wzorem umowy o dofinansowanie był zobowiązany wskazuje, że *„Kontrola w trybie doraźnym jest przeprowadzana z uwzględnieniem – w odpowiednim zakresie – warunków, o których mowa w wytycznych, w odniesieniu do kontroli systemowej, jak również weryfikacji wydatków. W przypadku kontroli w trybie doraźnym etap przekazania zawiadomienia o kontroli nie jest obligatoryjny”.*

Do przedmiotowego konkursu zamkniętego przystąpiła Spółka, NIP, Regon, zwana dalej „Beneficjentem” lub „Stroną”, składając w dniu r. wniosek o dofinansowanie projektu pn.: „.....” na wnioskowaną kwotę dofinansowania w wysokości: zł. Przedmiotem Projektu realizowanego przez Stronę było wdrożenie produkcji oraz wprowadzenie na rynek innowacyjnych nawozów dedykowanych segmentowi hobby oraz małego rolnictwa (do 20 ha). Nawóz miał być utworzony na bazie siarczanu wapnia i magnezu oraz minerałów właściwych dla technologii W wyniku przeprowadzonej oceny merytorycznej, przedmiotowy wniosek o dofinansowanie, zwany również „Projektem”, na podstawie Uchwały Nr Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia r. został zakwalifikowany do wsparcia w ramach Działania w kwocie dofinansowania w wysokości: 891 760,00 zł, uzyskując punktów i miejsce na liście rankingowej projektów złożonych i wybranych do wsparcia w ramach przedmiotowego konkursu.

Instytucja Zarządzająca zawarła w dniu 8 czerwca 2018 r. z, jako Beneficjentem tego Programu, Umowę nr RPSW.....00-26-...../...-00 o dofinansowanie Projektu nr RPSW.....00-26-...../... pn.: „.....” (zwaną dalej: „umową o dofinansowanie”) na kwotę dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (zwanego dalej: „EFRR”) w łącznej wysokości 858 240,00 zł. Beneficjent zobowiązany był do zapoznania się z warunkami i postanowieniami zawartymi w przedmiotowej umowie o dofinansowanie przed jej podpisaniem. W niniejszej umowie o dofinansowanie znalazły się wszystkie wyżej omówione postanowienia zawarte w jej wzorze, stanowiącym załącznik do ww. Regulaminu konkursu zamkniętego.

W związku z czym Beneficjent podpisując ww. umowę o dofinansowanie został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o zapisy wytycznych horyzontalnych oraz zgodnie z procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie.

Beneficjent pismem z dnia 18 czerwca 2018 r. zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu realizacji Projektu do dnia 30 września 2018 r. Zmiana okresu realizacji Projektu związana była z realizacją zamówienia. Beneficjent biorąc pod uwagę rozległy zakres zamówienia poinformował Instytucję Zarządzającą, iż nie jest możliwe zrealizowanie całego przedmiotu zamówienia w uprzednio

planowanym terminie. W związku z powyższym w dniu 31 lipca 2018 r. został podpisany aneks nr RPSW.0.....00-26-.....-01 do umowy o dofinansowanie wprowadzający powyższą zmianę. Beneficjent pismem z dnia 20 września 2018 r. ponownie zwrócił się z prośbą wydłużenie terminu realizacji projektu do dnia 30 września 2019 r. Beneficjent poinformował, iż powyższa zmiana spowodowana jest realizacją zamówienia w ramach ww. Projektu, tj. Beneficjent opublikował zapytanie ofertowe w bazie konkurencyjności zgodnie z wytycznymi przeprowadził postępowanie ofertowe zgodnie z zasadą konkurencyjności. Niemniej jednak do końca terminu na składanie ofert nie wpłynęła żadna oferta od potencjalnych wykonawców co uniemożliwiło zrealizowanie całego przedmiotu zamówienia w uprzednio zaplanowanym terminie. W związku z powyższym zaszła konieczność wydłużenia terminu realizacji projektu w celu przeprowadzenia ponownego postępowania ofertowego. Mając na uwadze powyższe w dniu 28 września 2018r. został podpisany aneks nr RPSW.....00-26-..... do umowy o dofinansowanie wprowadzający powyższą zmianę.

Beneficjent pismem z dnia 13 listopada 2018 r. zwrócił się do Instytucji Zarządzającej z wnioskiem o zmianę wskaźników rezultatu oraz zmianę miejsca realizacji Projektu. Beneficjent w piśmie zaznaczył, iż *„Zmiana wskaźników rezultatu: Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC], Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - mężczyźni [EPC] oraz Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – kobiety [EPC] związana jest z realizacją zamówienia w ramach przedmiotowego Projektu”*. Beneficjent wyjaśnia, *„iż po przeprowadzeniu postępowania ofertowego zgodnego z zasadą konkurencyjności umieszczonego w Bazie Konkurencyjności i rozstrzygnięciu postępowania ofertowego podpisał umowę z wybranym Wykonawcą na realizację zamówienia, tj. dostawę i montaż linii technologicznej do produkcji i pakowania nawozów. W wyniku przeprowadzonych rozmów z Wykonawcą przedmiotu zamówienia i przeanalizowaniu obowiązków osób planowanych do zatrudnienia w ramach projektu, okazało się, że nie będzie istniała konieczność zatrudnienia 9 osób do obsługi linii technologicznej. Ilość prac przy produkcji i wdrożeniu nowego produktu na rynek jakim jest granulowany nawóz przy planowaniu zaangażowaniu w części prac p. prezesajest możliwa do realizacji przez 5 pracowników (w tym 1 kobietę i 4 mężczyzn) zatrudnionych na pełen etat.”*

Mając na uwadze powyższe Beneficjent zwrócił się z prośbą o zmianę wskaźnika zatrudnienia w następujący sposób:

- 1) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC] - wartość docelowa 9,00 - prośba o zmianę na 5,00
- 2) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – mężczyźni [EPC] – wartość docelowa 7,00 - prośba o zmianę na 4,00
- 3) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – kobiety [EPC] – wartość docelowa 2,00 - prośba o zmianę na 1,00.

Ponadto, Beneficjent w piśmie zwrócił się również z prośbą o zmianę miejsca realizacji projektu z miejscowości na miejscowość Zmiana lokalizacji była spowodowana rozwiązaniem umowy dzierżawy. Zdaniem Beneficjenta „*obecna lokalizacja posiada ogrom zalet od logistycznie uzasadnionego położenia, po zaplecze warsztatowe znajdujące się na jej obszarze*”.

W odpowiedzi na powyższe Instytucja Zarządzająca pismem znak: EFRR-I.432.577.9.2018.2.5.30.566 z dnia 10 grudnia 2018 r. w odniesieniu do przeniesienia lokalizacji inwestycji z miejscowoścido miejscowościpo ponownym przeanalizowaniu punktacji w kryterium 9 *Poziom bezrobocia na obszarze, na którym realizowany jest projekt* ustaliła, iż liczba punktów uległa zmianie z 6 na 3, natomiast w kryterium 10 *Poziom przedsiębiorczości na obszarze na którym realizowany jest projekt* liczba punktów nie ulegnie zmianie. Zatem wartość przyznanej punktacji uległa zmniejszeniu z 68 na 65 punktów. Instytucja Zarządzająca mając na uwadze, iż minimalna wymagana liczba punktów w przedmiotowym konkursie wynosiła 60 punktów, zatem zmniejszenie liczby punktów powoduje jedynie zmianę w kolejności projektów na liście rankingowej, ale nie wpływa na możliwość dofinansowania przedmiotowego projektu ani innych biorących udział w konkursie wyraziła zgodę na zmianę lokalizacji przedmiotowej inwestycji.

Natomiast w odniesieniu do prośby Beneficjenta dotyczącej zmniejszenia wskaźnika rezultatu *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC]* z pierwotnie założonej wartości na poziomie 9 etatów do 5 etatów Instytucja Zarządzająca nie wyraziła zgody na przedmiotową zmianę. Beneficjent na etapie aplikowania o dofinansowanie zobowiązany był do rzetelnego szacowania wskaźników. Instytucja Zarządzająca na podstawie zapisów w dokumentacji aplikacyjnej dokonała oceny Projektu, której wynik decyduje o zakwalifikowaniu bądź niekwalifikowaniu Projektu do dofinansowania. Wskaźniki rezultatu odzwierciedlają charakter przedmiotowej inwestycji oraz weryfikują jej cele. Strona została zakwalifikowana do dofinansowania jako start-up, który oprócz Prezesa Zarządu nie zatrudnia żadnych osób. W punkcie

2-1 Biznes Planu wykazano utworzenie w ramach projektu 9 stanowisk pracy z wyszczególnieniem zakresu obowiązków na poszczególnych etatach. Należało zatem twierdzić, iż na etapie szacowania wartości wskaźnika wskazano etaty przyczyniające się do utworzenia prężnie działającego przedsiębiorstwa, które w przyszłości przyczyni się do wzrostu gospodarczego na terenie województwa świętokrzyskiego. Instytucja Zarządzająca mając na względzie przede wszystkim dobro Beneficjenta wyraziła zgodę na zmianę wartości ww. wskaźnika z 9 etatów na minimum 7 etatów oraz zwróciła się z prośbą o dostarczenie wyjaśnień m.in. w jaki sposób zostaną osiągnięte cele projektu po zmniejszeniu etatów oraz jak zmiana wartości wskaźnika wpłynie na zakresy zadań pracowników, które zostały opisane w Biznes Planie.

Beneficjent pismami z dnia 24 stycznia 2019 r. oraz z 5 czerwca 2019 r. nie zgodził się z decyzją Instytucji Zarządzającej o zmniejszeniu wskaźnika *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC]* z 9 etatów na 7 etatów wnosząc o ponowne rozpatrzenie jego prośby o zmniejszeniu powyższego wskaźnika z 9 etatów na 5 etatów. Beneficjent wyjaśnił w piśmie, iż „ponownie przeanalizował obowiązki oraz etaty osób planowanych do zatrudnienia w ramach projektu i stwierdził, iż nie będzie istniała konieczność zatrudnienia 9 osób do obsługi linii technologicznej.” Tym samym podtrzymał swoją prośbę o celowości zmiany wskaźnika z 9 etatów na 5 etatów. Beneficjent zapewnił, iż „zmiana wartości docelowej wskaźnika do poziomu 5 etatów nie wpłynie negatywnie na osiągnięcie celów projektów. Dzięki zatrudnieniu 5 osób (każda w wymiarze pełnego etatu) możliwe będzie utworzenie prężnie działającego przedsiębiorstwa, które w przyszłości przyczyni się do wzrostu gospodarczego na terenie województwa świętokrzyskiego.”

W odpowiedzi na powyższe pismo Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-V.432.13.0566.2019 z dnia 24 czerwca 2019 r. pottrzymała swoje stanowisko zawarte w piśmie znak: EFRR-I.432.577.9.2018.2.5.30.566 z dnia 10 grudnia 2018 r., w którym poinformowała Beneficjenta o ewentualnej zgodzie na obniżenie wskaźnika zatrudnienia w projekcie z 9 etatów na 7 etatów. Ponadto, poinformowała Beneficjenta, iż powyżej wskazana wartość docelowa wskaźnika *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC]* jest ostateczna i nie może ulec ponownemu pomniejszeniu.

Beneficjent pismem z dnia 25 marca 2019 r. zwrócił się do Instytucji Zarządzającej z zapytaniem czy na obecnym etapie realizacji projektu ma prawną możliwość dokonania zmian w zarządzie Spółki (zmiany dotyczą osoby prezesa zarządu oraz zmiany właściciela udziałów w Spółce). Czy w przypadku dokonania takich zmian Beneficjent uzyska akceptację Instytucji Zarządzającej.

Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-V.432.13.0566.2019 z dnia 14 maja 2019 r. poinformowała Beneficjenta, „*iz wybór kandydata na prezesa oraz udziałowca należy przeprowadzić zgodnie z zasadą konkurencyjności oraz transparentności. Mając na uwadze art. 71 ust. 1 lit b i c rozporządzenia ogólnego przy wyborze ww. kandydata należy spełnić przesłanki wykluczające poniższe okoliczności:*

- 1) Zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści,*
- 2) Istotna zmiana wpływająca na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jej pierwotnych celów.”*

Ponadto, Instytucja Zarządzająca poinformowała Beneficjenta, iż zmiana własności elementu infrastruktury przedsiębiorstwa wymaga rzetelnej wyceny majątku Strony. Instytucja Zarządzająca poprosiła również Beneficjenta o przekazanie informacji dotyczących osoby, która miałaby pełnić funkcję Prezesa Zarządu oraz przejąć udziały w Spółce. Dopiero po przedstawieniu przez Beneficjenta warunków wyboru oraz po zapoznaniu się z kandydaturą na prezesa i udziałowca Instytucja Zarządzająca podejmie decyzję czy wybór tej osoby nie jest sprzeczny z dokumentacją konkursową, umową o dofinansowanie projektu oraz udzieli informacji jak wyglądać będzie zabezpieczenie prawidłowej realizacji Projektu.

W odpowiedzi na powyższe Beneficjent pismem z dnia 10 lipca 2019 r. przedstawił informację dotyczącą osoby, która miałaby pełnić funkcję Prezesa Zarządu oraz przejąć udziały w Spółce Beneficjent w piśmie wskazał, iż „*Obecnie Prezesem Zarządu w spółce jest p., który posiada 50 % udziałów o łącznej wartości 2 500, zł oraz Pani która posiada także 50% udziałów o łącznej wysokości 2 500,00 zł. (...). Po dokonaniu planowanych zmian zarząd i podział udziałów spółki będą przedstawiały się następująco: (50% udziałów o łącznej wartości 2 500,00 zł) – Prezes Zarządu, (50% udziałów o łącznej wysokości 2 500,00 zł).”*

Beneficjent wskazał w piśmie Panajako osobę która miałaby pełnić funkcję Prezesa Zarządu oraz przejąć udziały w Spółce. Jak wynika z pisma, „*Pan posiada odpowiednią wiedzę i doświadczenie gwarantujące prawidłową realizację Projektu. (...) od lat związany jest z branżą nawozową, doskonale zna specyfikację tej branży. Posiada on szeroką wiedzę na temat przedmiotowego projektu oraz umiejętności związane z zarządzaniem.” (...)* W ramach planowanego projektu p.będzie sprawował nadzór nad częścią inwestycyjną projektu, dotyczącą realizacji zadań związanej zakupem linii technologicznej do

produkcji i pakowania nawozu. Będzie on również odpowiedzialny za rekrutację kadry pracowniczej oraz sprawowanie nadzoru nad ich pracą. Dodatkowo, Pan posiada zdolność finansową oraz kapitał własny, który będzie wsparciem dla rozwoju spółki i realizacji niniejszego projektu.” Beneficjent w piśmie poinformował również, iż „Pan nie posiada udziałów w innych spółkach, nie prowadzi działalności gospodarczej ani nie ma powiązań z innymi przedsiębiorstwami.” Ponadto, „ zmiana własności udziałów w spółce nie powoduje zmiany statusu Wnioskodawcy oraz nie wpływa na ograniczenie limitu pomocy de minimis.” (...) Pani Aleksandra Michta, pozostająca w zarządzie spółki będzie wsparciem dla p. w zarządzaniu niniejszym Projektem.” Beneficjent poinformował również, że zmiana składu osobowego Spółki nie będzie miała żadnego wpływu na charakter lub warunki realizacji umowy, gdyż cel przeznaczenia środków pomocowych i działalność produkcyjna zostaną zachowane w takim samym zakresie. Wskazana zmiana struktury własnościowej podmiotu nie wpłynie zatem na realizację umowy o dofinansowanie zgodnie z założeniami projektu.

Instytucja Zarządzająca w odpowiedzi na powyższe pismem znak: IR-V.432.13.0566.2019 z dnia 6 września 2019 r. zwróciła się z prośbą o wiarygodne potwierdzenie, że spółka przy planowanych zmianach właścicielskich zachowa status MŚP. Instytucja Zarządzająca mając na uwadze powyższe zwróciła się z prośbą o złożenie oświadczenia nowego udziałowca na podstawie którego określi, czy zmiana właściciela nie wpłynie na kwestię kwalifikowalności dotacji.

Beneficjent pismem z dnia 18 września 2019 r. zwrócił się z prośbą wydłużenie terminu realizacji Projektu do dnia 15 stycznia 2020 r. Beneficjent wyjaśnił w piśmie, iż zmiana okresu realizacji Projektu związana jest ze zmianą Prezesa Zarządu i udziałowca w Spółce

W odpowiedzi na powyższe Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-V.432.13.0566.2019 z dnia 27 września 2019 r. po przeanalizowaniu załączonego uzasadnienia wyraziła zgodę na wydłużenie w/w terminu. W związku z powyższym w dniu 3 grudnia 2019 r. Instytucja Zarządzająca podpisała z Beneficjentem Aneks nr RPSW.....00-26-..... do umowy o dofinansowanie, w którym wydłużyła termin zakończenia realizacji projektu do dnia 15 stycznia 2020 r. Ponadto, dokonano również zmiany Prezesa Zarządu, którym został Pan

Beneficjent pismem z dnia 14 listopada 2019 r. ponownie zwrócił się do Instytucji Zarządzającej z prośbą o zmianę okresu realizacji Projektu z 01.05.2017 r. – 15.01.2020 r. na 01.05.2017 r. – 30.06.2020 r. oraz zmianę rachunku bankowego do obsługi płatności zaliczkowych i

refundacyjnych w Projekcie. Ponadto, Beneficjent dołączył stosowną dokumentację w celu przeprowadzenia ww. zmian, a także wskazał w piśmie, iż zmiana okresu realizacji projektu związana jest z procedurami formalnymi koniecznymi do przeprowadzenia zmiany Prezesa Zarządu i udziałowca w Spółce

Instytucja pismem znak: IR-V.432.13.0566.2019 z dnia 31 grudnia 2019 r. wyraziła zgodę na zmianę polegającą na zmianie numerów rachunków bankowych do wypłaty zaliczki lub refundacji oraz wyraziła zgodę na przesunięcie terminu zakończenia realizacji Projektu do 30 czerwca 2020 r. W związku z powyższym w dniu 10 lutego 2020 r. Instytucja Zarządzająca podpisała z Beneficjentem Aneks nr RPSW.....00-26-..... do umowy o dofinansowanie, w którym wydłużyła termin zakończenia realizacji projektu do dnia 30 czerwca 2020 r. oraz dokonała zmiany rachunków bankowych.

Instytucja Zarządzająca w dniu 26 lutego 2020 r. na podstawie wniosku o płatność nr RPSW.0.....00-26-.....przekazała Beneficjentowi płatność zaliczkową w wysokości środków EFRR: 633 448,45 zł. W dniu 25 czerwca 2020 r. Beneficjent przesłał w systemie SL wniosek o płatność nr RPSW.....00-26-....., w którym ujął do rozliczenia wydatki w kwocie EFRR: 539 085,31 zł, tj. 85,10% przekazanej transzy zaliczki.

Instytucja Zarządzająca po dokonaniu weryfikacji wniosku o płatność w dniu 1 lipca 2020 r. skierowała do Beneficjenta za pomocą systemu SL2014 wiadomość elektroniczną, która zawierała wytyczne i wskazania co do korekty i uzupełnień w niniejszym wniosku o płatność. W dniu 8 lipca 2020 r. Beneficjent złożył skorygowany wniosek o płatność nr RPSW.....00-26-..... Instytucja Zarządzająca po ponownej weryfikacji wniosku o płatność nr RPSW.....00-26-..... w dniu 23 września 2020 r. dokonała jego zatwierdzenia. Mając na uwadze powyższe Beneficjent rozliczył udzieloną płatność zaliczkową zgodnie z § 9 ust. 4 Umowy o dofinansowanie, zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. oraz mając na uwadze art. 189 ust. 3 Ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. Pozostała kwota zaliczki w części 15% wypłaconej transzy zaliczki pozostała do rozliczenia w terminie nie późniejszym niż termin zakończenia realizacji Projektu.

Beneficjent pismem z dnia 26 marca 2020 r. po raz kolejny zwrócił się do Instytucji Zarządzającej z wnioskiem o wydłużenie terminu realizacji Projektu do dnia 31 grudnia 2020 r. W piśmie wskazał, iż „zmiana okresu realizacji Projektu związana jest z obecną sytuacją epidemiologiczną w Polsce, która negatywnie wpływa na tempo realizacji zadań w Projekcie.” Ponadto, ograniczenia związane

z przemieszczaniem się, utrudniony kontakt osobisty z dostawcą oraz brak odpowiedniej kadry spowodowały trudności w funkcjonowaniu firmy, co przełożyło się na opóźnienia w realizacji Projektu.

W odpowiedzi na powyższe Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-V.432.13.0566.2019 z dnia 15 kwietnia 2020 r. po przeanalizowaniu załączonego uzasadnienia wyraziła zgodę na wydłużenie w/w terminu. W dniu 15 czerwca 2020 r. Instytucja Zarządzająca podpisała z Beneficjentem Aneks nr RPSW.....-00-26-..... do umowy o dofinansowanie, w którym wydłużyła termin zakończenia realizacji projektu do dnia 31 grudnia 2020 r.

Beneficjent pismem z dnia 7 grudnia 2020 r. po raz kolejny zwrócił się z wnioskiem o wydłużenie terminu realizacji projektu do 31 marca 2021 r. W piśmie wskazał, iż zmiana okresu realizacji Projektu związana była z przesunięciami przez dostawcę terminu dokonania odbioru końcowego dostarczonej linii do produkcji i pakowania nawozów granulowanych. Było to spowodowane występującymi opóźnieniami w przeprowadzeniu szkoleń pracowników z obsługi linii technologicznej, co związane jest ze stale pojawiającymi się brakami kadrowymi u dostawcy (zachorowania na wirusa SARS-CoV-2, przebywanie na izolacjach, kwarantannach), a także brakiem możliwości wykonania rozruchu technologicznego linii oraz zrealizowaniu prób końcowych. Powyższe trudności sprawiają, iż termin ostatecznego odbioru końcowego ciągle ulega zmianie. Ponadto, Beneficjent zaznaczył w piśmie, że Projekt jest na końcowym etapie jego realizacji oraz że rozliczył udzieloną zaliczkę w wysokości 539 085,31 zł.

Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-V.432.13.0566.2019 z dnia 30 grudnia 2020 r. po przeanalizowaniu załączonego uzasadnienia wyraziła zgodę na wydłużenie terminu realizacji Projektu. Zwróciła się również z prośbą zaktualizowanie zapisów wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami na podstawie którego zostanie sporządzony Aneks do umowy o dofinansowanie uwzględniający powyższą zmianę. Mając na uwadze powyższe Beneficjent pismem z dnia 11 stycznia 2021 r. dostarczył wymagane do zmiany dokumenty. W związku z powyższym w dniu 20 stycznia 2021 r. Instytucja Zarządzająca podpisała z Beneficjentem Aneks nr RPSW.....-26-..... do umowy o dofinansowanie, w którym wydłużyła termin zakończenia realizacji Projektu do dnia 31 marca 2021 r.

Beneficjent pismem z dnia 27 września 2021 r. poinformował Instytucję Zarządzającą o zmianie miejsca realizacji projektu z adresu: ul. na adres: Beneficjent w piśmie wskazał, iż „(...) dalsze prowadzenie projektu we wskazanej lokalizacji jest niemożliwe.” Po

dokładnym rozeznaniu Beneficjent wskazał nowe miejsce, tj., przy ul.
Ponadto, poinformował, że „*Nowa lokalizacja jest zgodna z warunkami realizacji Projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, tj. znajduje się w obrębie województwa świętokrzyskiego, w tym samym powiecie, stąd wskazanie lokalizacji w Rytwianach na etapie oceny merytorycznej zapewniłoby taką samą ilość punktów dla kryteriów oceny merytorycznej punktowej: „poziom bezrobocia na obszarze, na którym realizowany jest projekt” oraz „poziom przedsiębiorczości na obszarze, na którym realizowany jest projekt”.* Projekt po wprowadzeniu wnioskowanych zmian w dalszym ciągu kwalifikowałby się do uzyskania dofinansowania”. Poza tym, Beneficjent zapewnił, że dzięki przeniesieniu lokalizacji projektu możliwe będzie zachowanie trwałości Projektu w wymaganym okresie min. 3 lat, w szczególności w zakresie utrzymania działalności produkcyjnej, ponieważ nowe miejsce posiada rozbudowaną infrastrukturę. Dzięki czemu możliwe będzie osiągnięcie i utrzymanie wszystkich wskaźników rezultatu.

Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-V.432.13.566.2019 z dnia 27.10.2021 r. po dokładnej analizie dokumentacji dotyczącej Projektu stwierdziła, iż liczba przyznanych 65 punktów nie powinna ulec zmianie, gdyż zarówno w kryterium oceny poziomu przedsiębiorczości jak i kryterium oceny poziomu bezrobocia na danym obszarze projekt otrzymałby jednakową liczbę punktów. Mając na uwadze powyższe wyraziła zgodę na wnioskowaną zmianę.

Beneficjent pismem z dnia 30 marca 2022 r. zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu osiągnięcia wskaźników w ramach projektu do dnia 15 kwietnia 2022 r., tj.:

- a) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – mężczyźni [EPC]
wartość docelowa 6,00 EPC,
- b) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – kobiety [EPC]
wartość docelowa 1,0 EPC,
- c) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (C1 8) [EPC]
wartość docelowa 7,00 EPC.

Strona swój wniosek umotywowała trudnościami związanymi z procesem rekrutacji. „(...) *Wiele przeprowadzonych rozmów rekrutacyjnych nie miało dalszej kontynuacji ponieważ duża część osób zrezygnowała z zatrudnienia bądź znalazła zatrudnienie w innym miejscu.*” Beneficjent wyjaśnił, iż „*podejrzewa że jest to pokłosie pandemii COVID-19, a od miesiąca niestabilna sytuacja*

geopolityczna na świecie i strach, który powoduje niepokój jutra u wielu osób. A tym bardziej wszechobecne informacjami o załamaniu na rynku nawozów w związku z wojną na Ukrainie.”

Instytucja Zarządzająca w odpowiedzi na wydłużenie terminu realizacji wskaźników rezultatu poinformowała Beneficjenta pismem znak: KC-I.432.247.2022 z 21 kwietnia 2022 r., iż w związku z regułą proporcjonalności wynikającą z Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. w zależności od stopnia nieosiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków za niekwalifikowalne. Niemniej jednak mając na uwadze zapis w instrukcji wypełniania wniosków EFRR (sekcja 14 wskaźniki), który mówi, że docelowa wartość wskaźnika rezultatu powinna zostać osiągnięta w momencie zakończenia realizacji Projektu, bądź w okresie bezpośrednio po tym terminie (co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu, określonego w umowie o dofinansowanie) w/w wskaźniki powinny być zrealizowane do dnia 31 marca 2022 r. i był to ostateczny termin na ich osiągnięcie.

W dniu 11 kwietnia 2022 r. w miejscu realizacji Projektu, tj. została przeprowadzona kontrola doraźna (Informacja Pokontrolna z dnia 21 kwietnia 2022 r.). Kontrolą zostały objęte następujące obszary:

- 1) Zgodność Projektu z umową o dofinansowanie.
- 2) Przestrzeganie procedur udzielania zamówień publicznych.
- 3) Weryfikacja zgodności dokumentacji z wnioskiem aplikacyjnym, planem przedsięwzięcia.
- 4) Weryfikacja osiągnięcia poziomu wskaźników zamieszczonych we wniosku aplikacyjnym na podstawie przedstawionych dokumentów.
- 5) Zakres działań informacyjnych i promocyjnych dla projektów współfinansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Okres objęty kontrolą od 01.05.2017 do 11.04.2022 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli Instytucja Zarządzająca stwierdziła co następuje:

- 1) Beneficjent nie przedstawił dokumentów w przedmiotowym zakresie, gdyż nie poddał się kontroli doraźnej, która została zaplanowana i przeprowadzona w miejscu realizacji Projektu w dniu 11 kwietnia 2022 r. Ponadto należy zauważyć, że Instytucja Zarządzająca podjęła wcześniej próby przeprowadzenia kontroli końcowych, w dniach 01.10.2021 r., 15.12.2021 r., 11.01.2022 r. i 09.02.2022 r. Kontrole zaplanowane w dniach 01.10.2021 r., 15.12.2021 r. i 11.01.2022 r. zostały na prośbę Beneficjenta odwołane. Natomiast kontrola zaplanowana na dzień 01.10.2021 r. została

odwołana w związku ze zwolnieniem lekarskim Prezesa Zarządu Pana Beneficjent poinformował, że nie ma możliwości wyznaczenia pełnomocnika, bo tylko Pan Prezes posiada pełną wiedzę na temat realizowanego projektu. Kontrola zaplanowana na dzień 15 grudnia 2021 r. została również odwołana ze względu na przebywanie Pana na kwarantannie. Podobnie jak w przypadku pierwszej zaplanowanej kontroli Beneficjent poinformował, że nie ma możliwości wyznaczenia pełnomocnika uczestniczącego w czynnościach kontrolnych. Kontrola zaplanowana na dzień 11 stycznia 2022 r. również nie odbyła się. Beneficjent poinformował, że przebywa za granicą. Na dowód tego przesłał rezerwację lotu powrotnego z na dzień 22 stycznia 2022 r. Instytucja Zarządzająca poprosiła Beneficjenta o przesłanie dowodu (karty pokładowej potwierdzającej wylot z Polski) potwierdzającego, że aktualnie przebywa za granicą. Beneficjent nie przesłał potwierdzenia przebywania za granicą w dniu zaplanowanej kontroli. Nieobecność Beneficjenta w dniu wyznaczenia planowanej kontroli została uznana za nieusprawiedliwioną. Beneficjent został o tym fakcie został poinformowany pismem znak: KC-I.432.598.3.2021 z dnia 11 stycznia 2022 r. Instytucja Zarządzająca w tym samym wskazała również, że w obecnym stanie sprawy, gdzie już trzykrotnie podejmowano próby przeprowadzenia kontroli przedmiotowego Projektu, kolejna czwarta bezskuteczna próba zostanie potraktowana jako rażące niewywiązywanie się z obowiązków nałożonych przez Beneficjenta umową o dofinansowanie, skutkujące rozwiązaniem tej umowy.

Czwarta kontrola projektu została zaplanowana na dzień 9 lutego 2022 r. Do Beneficjenta w dniu 2 lutego 2022 r. zostało wysłane zawiadomienie o planowanej kontroli, w którym zawarto również uwagę, że w przypadku niewywiązania się przez Beneficjenta z obowiązków o których mowa w par. 14 ust. 3 umowy o dofinansowanie zostaną wyciągnięte konsekwencje oraz, że nieobecność Prezesa spółki nie zwalnia Beneficjenta ze zobowiązania zapewnienia kontrolującym pełnego wglądu we wszystkie dokumenty, pełnego dostępu w szczególności do maszyn i urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest Projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego Projektu oraz zapewnienia obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją Projektu. Beneficjent w dniu 8 lutego 2022 r. poprzez e-mail poinformował, że przebywa na zwolnieniu lekarskim. W odpowiedzi został do Beneficjenta wysłany e-miał przypominający pouczenie zawarte w zawiadomieniu o kontroli. W dniu wyznaczonej kontroli końcowej upoważnieni przedstawiciele Instytucji Zarządzającej stanowiący Zespół kontrolny po przybyciu na miejsce realizacji Projektu,

tj. zastali zamkniętą bramę, a więc nie było możliwości przeprowadzenia czynności kontrolnych.

Mając na uwadze wcześniejsze próby przeprowadzenia kontroli oraz fakt, iż okres realizacji Projektu nr RPSW.....00-26-..... pn. „.....” zakończył się 31 marca 2021 r., Instytucja Zarządzająca na podstawie § 14 ust. 2 umowy o dofinansowanie Projektu, który mówi, że *„Kontrole realizacji Projektu mogą być przeprowadzane na miejscu realizacji/siedzibie Beneficjenta, w dowolnym terminie w trakcie i na koniec realizacji Projektu oraz przez okres trwania Projektu”* podjęła działania związane z przeprowadzeniem kontroli w miejscu realizacji Projektu, w trybie kontroli doraźnej w dniu 11 kwietnia 2022 r., nie wysyłając do Beneficjenta zawiadomienia, co jest zgodne z Rozdziałem 10 – Kontrole w trybie doraźnym pkt 6) Wytycznych Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z 27.12.2021 r. W rozdziale tym wskazano, że *„Kontrola w trybie doraźnym jest przeprowadzana z uwzględnieniem – w odpowiednim zakresie – warunków, o których mowa w wytycznych, w odniesieniu do kontroli systemowej, jak również weryfikacji wydatków. W przypadku kontroli w trybie doraźnym etap przekazania zawiadomienia o kontroli nie jest obligatoryjny”*.

Po udaniu się w dniu 11 kwietnia 2022 r., na miejsce realizacji Projektu, tj. ul. Zespół kontrolny nie zastał żadnych pracowników firmy, a pomieszczenia na terenie, gdzie powinien być realizowany były pozamykane. W takim stanie rzeczy Zespół kontrolny nie miał możliwości przeprowadzenia czynności kontrolnych. Pod wskazanym adresem nie zauważono również żadnych oznaczeń, że w tym miejscu znajduje się Spółka, ani wymaganych elementów promocyjnych projektu. W tym stanie rzeczy, nie można potwierdzić, że w miejscu tym jest prowadzona działalność, jak również, że jest realizowany Projekt nr RPSW.....00-26-.....

Na podstawie przedstawionych powyżej okoliczności, Zespół Kontrolny stwierdził, że Beneficjent naruszył § 14 ust. 1, 3 i 4 umowy o dofinansowanie. Zgodnie z § 14 ust. 1 Umowy o dofinansowanie Beneficjent był bowiem zobowiązany do poddania się kontroli na miejscu w zakresie prawidłowości realizacji Projektu dokonywanej przez Instytucję Zarządzającą oraz inne podmioty uprawnione do jej przeprowadzenia na podstawie odrębnych przepisów.

Ponadto, na podstawie § 14 ust. 3 Umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany jest zapewnić podmiotom, o których mowa w ust. 1, prawo do m.in.:

- a) pełnego wglądu we wszystkie dokumenty, w tym dokumenty elektroniczne związane z realizacją Projektu, przez cały okres ich przechowywania (co najmniej do zakończenia trwałości projektu) oraz umożliwić tworzenie ich uwierzytelnionych kopii i odpisów;
- b) pełnego dostępu w szczególności do maszyn i urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest Projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego Projektu;
- c) zapewnienia obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją Projektu.

W dniu zaplanowanej kontroli doraźnej, tj. 11 kwietnia 2022 r. Beneficjent nie wypełnił obowiązków wynikających z zapisów przywołanego § 14 ust. 1 i 3, ponieważ:

- a) nie udostępnił żadnych dokumentów,
- b) nie zapewnił dostępu do maszyn i urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest Projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego Projektu;
- c) nie zapewnił obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją Projektu co zgodnie z § 14 ust. 4 umowy o dofinansowanie traktowane jest jak odmowa poddania się kontroli.

Mając na uwadze powyższe naruszenia § 14 ust. 1, 3 i 4 umowy o dofinansowanie, Instytucja Zarządzająca na podstawie § 24 ust. 2 pkt 2 zarekomendowała rozwiązanie umowy o dofinansowanie.

2) Instytucja Zarządzająca stwierdziła, iż Beneficjent przeprowadził zgodnie z zasadą konkurencyjności określoną w sekcji 6.5.2 pkt. 1 lit. a) Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 22 sierpnia 2019 r. jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego. Postępowanie zostało wszczęte w dniu 19 grudnia 2019 r. poprzez upublicznienie zapytania ofertowego pod nr 1223916 na stronie internetowej: <https://bazakonkurencyjnosci.fundusz-europejskie.gov.pl>. Postępowanie dotyczyło dostawy wraz z montażem linii technologicznej do produkcji i pakowania nawozów. Zgodnie z protokołem z postępowania z dnia 28 stycznia 2020 r. Beneficjent wybrał jako najkorzystniejszą ofertę złożoną przez Wykonawcę: Usługi Elektroniczne i Elektromechaniczne,
..... W wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia Beneficjent z wybranym Wykonawcą w dniu 3 lutego 2020 r. zawarł umowę nr na kwotę 1 132

500,00 zł netto. Data realizacji zamówienia określona została na dzień 30 czerwca 2020 r. W wyniku weryfikacji przedmiotowego postępowania nie stwierdzono błędów i uchybień. Powyższe postępowanie było przedmiotem kontroli w trakcie realizacji projektu przeprowadzonej w dniach 20-24 lipca 2020 roku. W trakcie niniejszej kontroli (weryfikacja dokumentacji zamieszczonej w systemie SL2014) stwierdzono, że w dniu 22 czerwca 2020 r. został podpisany Aneks nr 1 do umowy nr 01/02/2020 wydłużający termin realizacji przedmiotu umowy do 30 września 2020 r. Stwierdzono, że aneks został zawarty zgodnie z zapisami umowy nr 01/02/2020 i ogłoszenia o zamówienia. Potwierdzeniem terminowego wykonania przedmiotu umowy jest protokół zdawczo - odbiorczy z dnia 30 września 2020 r. Jednakże z uwagi na fakt nie poddania się kontroli w miejscu realizacji Projektu Zespół kontrolny nie mógł potwierdzić dostawy wraz z montażem linii technologicznej do produkcji i pakowania nawozów.

3) Kontrola w formie doraźnej była zaplanowana do przeprowadzenia w dwóch etapach. W pierwszym etapie planowano przeprowadzenie badania dokumentów dotyczących przedmiotowego projektu pod kątem ich zgodności z wnioskiem aplikacyjnym w kwestii formalnej oraz w drugim sprawdzenie zakresu rzeczowego oraz dokonanie oględzin zrealizowanych zadań w ramach projektu. W dniu kontroli doraźnej Beneficjent nie wypełnił obowiązków wynikających z zapisów przywołanego § 14 ust. 1 i ust. 3 umowy o dofinansowanie projektu co zgodnie z § 14 ust. 4 umowy o dofinansowanie traktowane jest jak odmowa poddania się kontroli.

4) W związku z nie poddaniem się przez Beneficjenta kontroli Zespół kontrolny nie miał możliwości weryfikacji działań informacyjnych i promocyjnych dla przedmiotowego projektu.

5) W związku z nie poddaniem się przez Beneficjenta kontroli, Zespół kontrolny nie miał możliwości badania poziomu osiągnięcia realizacji wskaźników produktu i rezultatu.

Instytucja Zarządzająca na podstawie art. 143 rozporządzenia ogólnego, art. 9 ust. 2 pkt 8 ustawy wdrożeniowej ustaliła wartość pomniejszenia wydatków kwalifikowalnych w następujący sposób:

$$W_p = W\% \times W_{kw} = 100\% \times 410\,000,00 \text{ zł} = 410\,000,00 \text{ zł}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

W_p – wartość pomniejszenia,

W_{kw} – wartość faktycznie poniesionych wydatków kwalifikowalnych przedstawionych we wniosku o płatność nr RPSW.....00-26-.....

$W\%$ – stawka procentowa

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i $\approx 74,87\%$ poziom dofinansowania, obniżenie wartości dofinansowania wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku

o płatność nr RPSW.....00-26-....., wynosi: 410 000,00 zł * $\approx 74,87\%$
= 306 979,14 zł.

Ponadto biorąc pod uwagę, iż Beneficjent w uprzednio zatwierdzonym wniosku o płatność nr RPSW.....00-26-..... rozliczył już wydatki na zakup linii do produkcji i pakowania nawozów, Instytucja Zarządzająca na podstawie art. 143 rozporządzenia ogólnego, art. 9 ust. 2 pkt 8 ustawy wdrożeniowej ustaliła wartość korekty finansowej w następujący sposób:

$$W_k = W_{kw} \times W\% = 720\,000,00 \text{ zł} \times 100\% = 720\,000,00 \text{ zł}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

W_k – wartość korekty finansowej,

W_{kw} – wartość wydatków kwalifikowalnych ujęta we wnioskach płatność

nr RPSW.....00-26-.....

$W\%$ – stawka procentowa

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i $\approx 74,87\%$ poziom dofinansowania, obniżenie wartości korekty finansowej wydatków ujętych we wskazanym wniosku

o płatność wynosi: 720 000,00 zł * $\approx 74,87\%$ = 539 085,31 zł.

Biorąc pod uwagę powyższe Instytucja Zarządzająca zaleciała pomniejszenie wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność nr RPSW.....00-26-..... o kwotę wydatków kwalifikowalnych w wysokości 410 000,00 zł w tym dofinansowanie 306 979,14 zł.

Ponadto, w związku z tym, że wydatki związane z zakupem linii do produkcji i pakowania nawozów zostały już rozliczone w uprzednio zatwierdzonym wniosku o płatność nr RPSW.....00-26-....., Instytucja Zarządzająca zaleciła nałożenie stosownej korekty finansowej na wydatki kwalifikowalne w wysokości 720 000,00 zł w tym dofinansowanie 539 085,31 zł. Jednocześnie z uwagi na fakt, iż Beneficjent odmówił poddania się kontroli Instytucja Zarządzająca uznała 100 % wydatków za niekwalifikowalne, tj. 1 130 000,00 zł, w tym dofinansowanie 846 064,45 zł.

W odpowiedzi na powyższe Beneficjent złożył do Instytucji Zarządzającej zastrzeżenia do Informacji Pokontrolnej nr dnia 21 kwietnia 2022 r., w którym nie zgodził się z przedstawionymi przez Instytucję Zarządzającą zarzutami.

W odpowiedzi na pismo Beneficjenta, tj. zastrzeżenia do Informacji pokontrolnej Instytucja Zarządzająca pismem znak: KC-I.432.247.1.2022 z dnia 31 maja 2022 r. poinformowała Beneficjenta, że nie akceptuje przedstawionych wyjaśnień i podtrzymuje zarzuty opisane szczegółowo w Informacji Pokontrolnej nr z dnia 21.04.2022 r. Ponadto, Beneficjent

został poinformowany, że do ostatecznej Informacji Pokontrolnej oraz do pisemnego stanowiska wobec zgłoszonych zastrzeżeń nie przysługuje możliwość wniesienia uwag.

W związku z powyższym w dniu 25 lipca 2022 r. do Oddziału Płatności wpłynęło zgłoszenie kwot podlegających procedurze odzyskania/wycofania w ramach Rejestru obciążeń na projekcie tj. załącznik nr IR.XIV.4 do IW IZ RPOWŚ w którym została wskazana kwota do odzyskania w wysokości 539 085,31 zł.

W dniu 31 marca 2021 r. Beneficjent złożył wniosek rozliczający zaliczkę nr RPSW.....00-26-..... na kwotę wydatków kwalifikowalnych w wysokości 410 000,00 zł, w tym dofinansowanie w kwocie 306 979,14 zł. W związku z otrzymaniem przez Oddział Rozliczeń Informacji pokontrolnej nr z dnia 21 kwietnia 2022 r. w której Zespół Kontrolny zalecił zwrot pobranego dofinansowania w kwocie 539 085,31 zł wraz z należnymi odsetkami zostały skorygowane wydatki kwalifikowalne na wniosku o płatność nr RPSW.....00-26-....., tj. wszystkie wydatki zostały uznane za niekwalifikowalne. Mając na uwadze powyższe dokonano poprawy wniosku o płatność nr RPSW.....00-26-..... w poszczególnych jego zakładkach dotyczących pomniejszenia dofinansowania. W dniu 7 września 2022 r. do Oddziału Płatności wpłynęła karta oceny wniosku o płatność do naboru RPSW.....00-26-..... na kwotę zaliczki do odzyskania w wysokości 94 363,14 zł. W związku z powyższym łączna kwota do odzyskania w ramach przedmiotowego Projektu wynosi 633 448,45 zł.

Instytucja Zarządzająca mając na uwadze zalecenia pokontrolne pismem znak: IR-V.432.13.566.2019 z dnia 20 stycznia 2023 r. poinformowała Beneficjenta, iż Zarząd Województwa Świętokrzyskiego na podstawie § 25 ust. 2 pkt 2 w związku § 7 ust. 1 i 3 umowy o dofinansowanie Projektu nr RPSW.....00-26-..... realizowanego w ramach Osi 2 „Konkurencyjna gospodarka” Działania 2.5 „Wsparcie inwestycje sektora MŚP Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 podjął decyzję o rozwiązaniu umowy o dofinansowanie nr RPSW.....00-26-.....-00 z dnia 8 czerwca 2018 r. zawartej z Beneficjentem: Umowa została rozwiązana bez okresu wypowiedzenia.

W związku z nierozliczeniem zaliczki w dniu 5 stycznia 2023 r. na podstawie art. 207 ust. 8 u.f.p. Instytucja Zarządzająca przekazała do Beneficjenta pisemne wezwanie (tj. pismo znak: IR-XIV.432.2.259.2022 z dnia 15 września 2022 r.) do zwrotu środków dofinansowania w kwocie 633 448,45 zł wykorzystanych z naruszeniem procedur wraz z odsetkami w wysokości określonej

jak dla zaległości podatkowych. Ponadto, Instytucja Zarządzająca wskazała, iż w przypadku gdy kwota dokonanego zwrotu nie wystarczałaby na pokrycie ww. kwoty dofinansowania wraz z odsetkami, pozostała do zapłaty kwota dofinansowania oraz dalsze należne odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych zostaną naliczone przez Instytucję Zarządzającą zgodnie z zapisami art. 55 § 2 i art. 62 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r., poz. 2651, z późn. zm.), tj. kontynuowana będzie procedura odzyskiwania ww. środków. Beneficjentowi wyznaczono termin 14 dni od dnia doręczenia wezwania na zwrot środków z odsetkami. Beneficjent nie odebrał ww. pisma pomimo, że był dwukrotnie informowany przez właściwy Urząd Pocztowy o możliwości odbioru przesyłki. W związku z powyższym zgodnie z art. 44 § 4 k.p.a. doręczenie uważa się za dokonane w dniu 30 września 2022 r., a pismo pozostaje w aktach sprawy.

Z uwagi na brak wymaganego zwrotu, Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-XIV.432.2.259.2022 z dnia 23 listopada 2022 r. w oparciu o art. 61 § 4 k.p.a oraz zgodnie z art. 207 ust. 9 u.f.p. zawiadomiła Beneficjenta, że zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie określenia kwoty przypadającej do zwrotu i terminu, od którego nalicza się odsetki, oraz sposobu zwrotu środków w formie decyzji w sprawie zwrotu całości dofinansowania wraz z odsetkami. W przedmiotowym zawiadomieniu Instytucja Zarządzająca wyznaczyła 7 dniowy termin na wniesienie uwag oraz zapoznanie się z materiałami dotyczącymi sprawy.

Beneficjent nie odebrał ww. pisma pomimo, że był dwukrotnie informowany przez właściwy Urząd Pocztowy o możliwości odbioru przesyłki. W związku z powyższym zgodnie z art. 44 § 4 k.p.a. doręczenie uważa się za dokonane w dniu 19 grudnia 2022 r., a pismo pozostaje w aktach sprawy. W dniu 2 stycznia 2023 r. do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego wpłynęło pismo w którym Beneficjent zwrócił się z prośbą do Instytucji Zarządzającej o przedstawienie odpowiedzi na przesłane zastrzeżenia do Informacji Pokontrolnej nr z dnia 17 maja 2022 r. Beneficjent wyjaśnia, iż „Z uwagi na brak kontaktu ze strony Instytucji Zarządzającej nie ma możliwości odniesienia się do wytycznych nie ma wiedzy czy zastrzeżenia do Informacji Pokontrolnej zostały przyjęte i jaka jest ostateczna treść Informacji Pokontrolnej.” Ponadto, Beneficjent wyjaśnia w piśmie, iż skontaktował się telefonicznie w celu uzyskania dalszych informacji i został poinformowany o rozwiązaniu umowy o dofinansowanie. Niemniej jednak nie otrzymał żadnego pisma potwierdzającego powyższą informację. Mając na uwadze w szczególności brak kontaktu i jasnej deklaracji ze strony Instytucji Zarządzającej Beneficjent stwierdził, iż

„rozważa wystąpienie z wnioskiem o rozwiązanie umowy o dofinansowanie, tym samym zwrot dotacji na realizację projektu.”

W odpowiedzi na powyższe Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-V.432.13.566.2019 z dnia 17 lutego 2023 r. wyjaśniła Beneficjentowi, iż w dniu 22 września 2022 r. po raz pierwszy zostało wysłane rozwiązanie umowy o dofinansowanie na adres ul., jednakże nie zostało ono odebrane. Następnie w dniu 9 grudnia 2022 r. zostało ponownie przesłane rozwiązanie umowy na adres ul. i w tym przypadku również nie zostało ono odebrane. Należy nadmienić, iż dotychczasowa korespondencja była wysłana na powyższy adres, który był wskazany przez Beneficjenta. Ponadto, Beneficjent korespondował z Oddziałem Kontroli w sprawie przeprowadzonej kontroli doraźnej wysyłając pisma pod adres Należy również zwrócić uwagę, iż Beneficjent w przesłanym piśmie złożonym w dniu 2 stycznia 2023 r. zawarł adres na który była przesłana dotychczasowa korespondencja w tym zastrzeżenia do Informacji pokontrolnej oraz rozwiązanie umowy o dofinansowanie.

W związku z brakiem zwrotu wymaganej należności Instytucja Zarządzająca stosownie do postanowień art. 10 § 1 k.p.a pismem znak: IR-XIV.432.2.39.2022 z dnia 13 marca 2023 r. powiadomiła Beneficjenta, że został przygotowany materiał dowodowy do wydania decyzji w sprawie zwrotu całości dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Jednocześnie Instytucja Zarządzająca zawiadomiła Stronę, że ze względu na konieczność doręczenia niniejszego pisma oraz umożliwienie Stronie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, sprawa nie może być rozpatrzona w ustawowym terminie. W związku z powyższym Instytucja Zarządzająca wydłużyła termin załatwienia sprawy do dnia 12 maja 2023 r. W terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego zawiadomienia, Beneficjent mógł zapoznać się z aktami sprawy, w oparciu o które zostanie podjęta stosowna decyzja i wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Beneficjent nie odebrał ww. pisma pomimo, że był dwukrotnie informowany przez właściwy Urząd Poczty o możliwości odbioru przesyłki. W związku z powyższym zgodnie z art. 44 § 4 k.p.a. doręczenie uważa się za dokonane w dniu 3 kwietnia 2023 r., a pismo pozostaje w aktach sprawy.

Wobec powyższego, zaistniała konieczność, zgodnie z zapisami art. 207 ust. 9 u.f.p. wydania przez Instytucję Zarządzającą odpowiedniej decyzji o zwrocie.

W tak ustalonym stanie faktycznym i po przeanalizowaniu całości zgromadzonego materiału dowodowego należy stwierdzić, co następuje.

Zgodnie z art. 6 ustawy wdrożeniowej, system realizacji programu operacyjnego zawiera warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji programów operacyjnych, obejmujące w szczególności zarządzanie, monitorowanie, sprawozdawczość, kontrolę i ewaluację oraz sposób koordynacji działań podejmowanych przez instytucje. Podstawę systemu realizacji programu operacyjnego mogą stanowić w szczególności przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wytyczne, szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego, opis systemu zarządzania i kontroli oraz instrukcje wykonawcze zawierające procedury działania właściwych instytucji.

Następnie, zgodnie z treścią art. 9 ust.1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej instytucją zarządzającą jest zarząd województwa w przypadku regionalnego programu operacyjnego.

Ponadto, zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 9 lit.a ustawy wdrożeniowej, do zadań instytucji zarządzającej należy odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w ustawie u.f.p. albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu.

Zgodnie z art. 207 ust. 1 pkt 2 ustawy u.f.p. w przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

1) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184,

– podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

Na podstawie art. 207 ust. 9 pkt 1 ustawy u.f.p. po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej w rozumieniu ustawy o zasadach realizacji programów wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków.

W związku z regulacją prawną art. 67 ust.1 ustawy u.f.p. do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy K.p.a. i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651, z późn. zm.).

W świetle art. 104 i art. 107 § 1-K.p.a. organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, która rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończąc sprawę w danej instancji.

W świetle art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.) do zadań zarządu województwa należy w szczególności przygotowywanie projektów strategii rozwoju województwa, planu zagospodarowania przestrzennego i regionalnych programów operacyjnych oraz ich wykonywanie.

Na podstawie art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, późn. zm.) decyzje wydane przez zarząd województwa w sprawach z zakresu administracji publicznej podpisuje marszałek. W decyzji wymienia się imiona i nazwiska członków zarządu, którzy brali udział w wydaniu decyzji.

Podstawowy akt prawa krajowego, który określa zasady prowadzenia polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi, stanowi ustawa wdrożeniowa. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej za przygotowanie i prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada instytucja zarządzająca, którą w przypadku programu regionalnego jest zarząd województwa. Do zadań instytucji zarządzającej należy między innymi (vide: art. 9 ust. 2):

- zawieranie z wnioskodawcami umów o dofinansowanie projektu lub podejmowanie decyzji o dofinansowaniu projektu;
- dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów;
- prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym weryfikacja prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów - w przypadku regionalnego programu operacyjnego;
- nakładanie korekt finansowych;
- odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w ustawie u.f.p. albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu.

Instytucja Zarządzająca w przypadku stwierdzenia, że Projekt jest realizowany w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami, nie ma możliwości uznania za kwalifikowalne wydatków, które są niezgodne z zapisami zawartymi w Umowie o dofinansowanie tj. zgodnie z § 1

ust. 8 Umowy o dofinansowanie: „za wydatki kwalifikowalne należy rozumieć wydatki lub koszty uznane za kwalifikowalne i spełniające kryteria, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, jak również w rozumieniu ustawy wdrożeniowej i przepisów rozporządzeń wydanych do tej ustawy oraz zgodnie z wytycznymi wskazanymi w § 1 ust.4 lit.e).”

Instytucja Zarządzająca pragnie wskazać, że obowiązki państw członkowskich i Komisji w zakresie wydatkowania środków finansowych budżetu Unii doprecyzowano w odpowiednich przepisach rozporządzenia ogólnego. Z przepisów tych wynika, że na państwach członkowskich ciąży dwojakiego rodzaju obowiązki: po pierwsze mają ustanowić i zapewnić skuteczne funkcjonowanie systemów zarządzania i kontroli dla realizacji programów operacyjnych, a po drugie, prowadzić działania w odniesieniu do nieprawidłowości: zapobiegać im, wykrywać je, odzyskiwać kwoty wypłacone nienależnie oraz informować Komisję o wykrytych nieprawidłowościach i przebiegu postępowań prowadzonych w tych sprawach (poz. 65 rozporządzenia ogólnego).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt. 36 rozporządzenia ogólnego „nieprawidłowość - oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem”.

Przesłanki nieprawidłowości odnoszą się do zachowania sprawcy, które może polegać zarówno na działaniu, jak i na zaniechaniu działań, oraz do skutków tego zachowania, przy czym nie jest konieczne, by zachowanie to spowodowało szkodę w budżecie UE, wystarczy sama potencjalna możliwość jej wystąpienia. Pojęcie "szkoda" użyte w omawianej definicji oznacza uszczerbek finansowy dokonany w budżecie Unii lub w budżetach zarządzanych przez Unię, albo uszczerbek finansowy, na jaki budżety te zostały narażone. Wynika stąd, że faktyczne wystąpienie uszczerbku finansowego nie jest przesłanką konieczną dla zakwalifikowania zachowania jako nieprawidłowości, wystarczy bowiem sama możliwość jego wystąpienia.

Mając na uwadze omówioną powyżej definicję nieprawidłowości, obowiązującą w prawie wspólnotowym, należy więc wskazać, iż skutki finansowe wynikające z danego naruszenia, na jakie mógł być narażony budżet Wspólnoty mają wymiar nie tylko rzeczywisty (udowodniony), ale również i wymiar potencjalny (trudny do oszacowania).

Taki sposób rozumienia definicji nieprawidłowości ugruntował się już w utrwalonej linii orzeczniczej Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, który w Wyroku TSUE w sprawie C-

406/14 z dnia 14 lipca 2016 r. stwierdził, że: „naruszenie prawa Unii stanowi nieprawidłowość w rozumieniu tego przepisu jedynie wtedy, gdy powoduje ono lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku. Naruszenie takie należy zatem uznać za nieprawidłowość, o ile może ono jako takie mieć skutki budżetowe. Natomiast nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych.” Dalej w tym samym Wyroku TSUE wskazano również, że: „uchybiecie zasadom udzielania zamówień publicznych stanowi nieprawidłowość..., o ile nie można wykluczyć, że uchybienie to miało wpływ na budżet odnośnego funduszu.” Analogiczne stanowisko zostało również zawarte w Wyroku z dnia 21 grudnia 2011 r. Chambre de commerce et d’industrie de l’Indre, C-465/10, EU:C:2011:867, pkt 47.

Instytucja Zarządzająca pragnie również zaznaczyć, iż w dalszych orzeczeniach TSUE ww. linia orzecznicza była analogiczna tj. w Wyroku z dnia 6 grudnia 2017 r. w sprawie C-408/16 TSUE przywołał wykładnię nieprawidłowości wprost z Wyroku C-406/14. W związku z czym należy uznać, iż TSUE potwierdził w utrwalonej linii orzeczniczej definicję istoty nieprawidłowości. Organ pragnie więc zauważyć, że powtórzenie w Wyroku z 6 grudnia 2017 r. dosłownej treści pojęcia nieprawidłowości, zawartej w ww. wyroku z lipca 2016 r., pozwala wnioskować, że jest to utrwalona linia orzecznicza. Jak już wyżej wskazano, TSUE po raz kolejny powtórzył, że naruszenie prawa jest nieprawidłowością, o ile nie można wykluczyć, że uchybienie miało wpływ na budżet danego funduszu. Co najważniejsze, TSUE w swoim wyroku ponownie wyjaśnił, że nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych (nawet tylko potencjalnych) dla budżetu Unii Europejskiej.

Ponadto należy wskazać, iż pomimo tego że obydwa przywołane powyżej wyroki TSUE odnoszą się do pojęcia nieprawidłowości w rozumieniu Rozporządzenia Rady WE nr 1083/2006 (obowiązującego dla programów operacyjnych na lata 2007-2013), to definicja nieprawidłowości zawarta w rozporządzeniu ogólnym nie zmieniła się znacząco i brzmi niemal identycznie, a co za tym idzie pozwala to na przyjęcie tezy, że wykładnia TSUE w obecnej perspektywie finansowej nie ulegnie zmianie.

Mając na uwadze naruszenie postanowień umowy o dofinansowanie w przedmiotowym Projekcie należy odnieść się do definicji nieprawidłowości oraz elementów składowych ją tworzących. Nieprawidłowość oznacza bowiem każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego. Beneficjent w analizowanej sprawie naruszył postanowienia § 2 ust. 2, § 3 ust. 1, oraz § 14 ust. 1, 3 i 4 umowy o dofinansowanie. Naruszeniem w

analizowanej sprawie jest niezrealizowanie przez Beneficjenta projektu zgodnie z założeniami wskazanymi we wniosku o dofinansowanie (tj. nieosiągnięcie założonych wskaźników produktu i rezultatów, nieosiągnięcie celu projektu), a także odmowa przez Beneficjenta poddania się obowiązkowi kontroli realizacji projektu.

W ramach treści § 2 ust. 2 umowy o dofinansowanie, Beneficjent zobowiązał się do realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. Przedmiotem projektu realizowanego przez Stronę miało być wdrożenie produkcji oraz wprowadzenie na rynek innowacyjnych nawozów dedykowanych segmentowi hobby oraz małego rolnictwa (do 20 ha). Nabywcami nowego produktu mieli być właściciele małych, głównie ekologicznych gospodarstw rolnych, szkółkarze oraz właściciele działek i przydomowych ogrodów. Beneficjent w harmonogramie rzeczowo-finansowym wskazał, iż zakres rzeczowy będzie obejmował nabycie kompletnej linii do produkcji i pakowania nawozów granulowanych. Należy zaznaczyć, iż Instytucja Zarządzająca w dniach 20-27 lipca 2020 r. przeprowadziła kontrolę w trakcie realizacji projektu jeśli chodzi o udzielenie zamówienia na „Dostawę wraz z montażem linii technologicznej do produkcji i pakowania nawozów” niemniej jednak polegała ona na weryfikacji dokumentów w zakresie prawidłowości przeprowadzenia właściwych procedur dotyczących udzielenia zamówień publicznych w siedzibie Instytucji Zarządzającej. Tym samym podczas ww. kontroli Zespół kontrolny nie miał możliwości sprawdzić czy ww. linia technologiczna została faktycznie dostarczona. W dniu 31 marca 2021 r. upłynął termin zakończenia realizacji projektu przewidziany w umowie o dofinansowanie. Po upływie ww. daty Instytucja Zarządzająca usiłowała zweryfikować realizację Projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie w drodze kontroli. Niemniej jednak Beneficjent mimo kilkukrotnych prób jej przeprowadzenia nie poddał się kontroli. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że Projekt nie został zrealizowany przez Beneficjenta, a co za tym idzie Beneficjent nie wywiązał się z zobowiązania regulowanego postanowieniami treści § 2 ust. 2 umowy o dofinansowanie.

Nieosiągnięcie założonego celu w projekcie świadczy również o naruszeniu treści § 3 ust. 1 umowy o dofinansowanie, zgodnie z którym: *„Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi horyzontalnymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz*

w okresie jego trwałości.” Faktem jest nieosiągnięcie przez Beneficjenta założonego celu projektu, a co za tym idzie niezrealizowanie założeń wskazanych we wniosku o dofinansowanie, podlegającemu ocenie merytoryczno-technicznej wskutek której przyznano dofinansowanie ze środków unijnych. Nadmienić należy, iż wszystkie założenia projektowe brane były pod uwagę przy ocenie formalnej i merytoryczno-technicznej wniosku o dofinansowanie i miały wpływ na pozytywną ocenę tego wniosku i w konsekwencji jego dofinansowanie oraz zawarcie przez Instytucję Zarządzającą umowy o dofinansowanie Projektu.

Instytucja Zarządzająca stwierdziła również, że Beneficjent nie realizował projektu, w sposób zapewniający osiągnięcie wskaźników produktu oraz rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie, co stanowi naruszenie § 7 ust. 1 umowy o dofinansowanie. Beneficjent założył we wniosku o dofinansowanie realizację wskaźników, ale uniemożliwiając przeprowadzenie kontroli nie przedstawił żadnych dowodów na potwierdzenie ich osiągnięcia na założonym poziomie. Nieosiągnięcie wskaźników Projektu jest niezgodne z § 7 ust. 1 umowy o dofinansowanie gdzie wskazano, że (...) „**Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu (...)**” i z ust. 3 (...) „**W przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników na koniec okresu realizacji Projektu Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością docelową wskaźnika a osiągniętą wartością wskaźnika lub całości dofinansowania w przypadku nieosiągnięcia celu Projektu (...)**”

Projekt, na który przyznano i wypłacono dofinansowanie ze środków EFRR, miał przecież na celu, mierzonymi wskaźnikami określonymi we wniosku o dofinansowanie, doprowadzić do wzrostu innowacyjności przedsiębiorstwa prowadzonego przez Beneficjenta poprzez zakup oraz montaż linii technologicznej do produkcji i pakowania nawozów. W wyniku realizacji Projektu miała zostać wprowadzona innowacja produktowa (wiodąca) oraz innowacje nietechnologiczne. Zgodnie z informacjami zawartymi przez Beneficjenta w Biznes Planie nawóz miał być innowacyjny w zakresie formulacji (zgranulowanie siarczanu wapnia na potrzeby nawozowe) na skalę rynku krajowego oraz europejskiego. Oprócz tego, Projekt miał mieć charakter proekologiczny, tzn. do produkcji nawozu miały zostać wykorzystane odpady. Ponadto, w nawiązaniu do założeń wskazanych we wniosku o dofinansowanie należało się również spodziewać efektu wzrostu zatrudnienia w przedsiębiorstwie o 9 etatów. W tym miejscu podkreślić należy, że jeden z celów tego projektu w postaci zwiększenia zatrudnienia w przedsiębiorstwie był przecież pożądanym

społecznie zjawiskiem niwelowania czy zmniejszania poziomu bezrobocia w regionie. Nie wywiązanie się przez Beneficjenta z postanowień umowy o dofinansowanie poprzez niezrealizowanie projektu założonego do realizacji w kształcie przyjętym we wniosku o dofinansowanie nabiera szczególnego znaczenia w kontekście kwestii zakładanego zwiększenia poziomu innowacyjności w regionie czy zakładanego zwiększenia poziomu zatrudnienia w regionie w wyniku realizacji niniejszego Projektu, a które to kwestie miały znaczący wpływ na proces przyznawania dofinansowania przez Instytucję Zarządzającą.

Jednocześnie podkreślenia wymaga, że owe wskaźniki nie zostały Beneficjentowi narzucone. To Beneficjent na etapie tworzenia projektu i wypełniania wniosku o dofinansowanie określił, że deklaruje i konstruuje wskaźniki, które zamierza osiągnąć realizując cel projektu. W związku z tym, należy stwierdzić, że poprzez nie osiągnięcie ww. wskaźników doszło w efekcie do sfinansowania wydatku, który nie doprowadził do realizacji założonego celu projektu.

Jednocześnie, w *Wytycznych w sprawie kwalifikowalności wydatków* w rozdziale 6.16-Rozliczanie efektów projektu wskazano, że instytucja zarządzająca będąca stroną umowy o dofinansowanie, zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie do osiągnięcia i zachowania wskaźników produktu oraz rezultatu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie, a nieosiągnięcie lub niezachowanie ww. wskaźników, może oznaczać nieprawidłowość oraz skutkować nałożeniem korekty finansowej.

Zasady dotyczące osiągnięcia zamierzonego celu projektu opisane w Wytycznych oraz w umowie o dofinansowanie były znane albo powinny być znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji projektu miał obowiązek zapoznania się z tymi dokumentami programowymi. Ponadto, Beneficjent w pkt XVI. 4 wniosku o dofinansowanie oświadczył „... *iż jestem świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020...*”, a w przypadku pozytywnego rozpatrzenia niniejszego wniosku zobowiązuję się do zapewnienia trwałości oraz osiągnięcia i utrzymania planowanych efektów Projektu opisanych za pomocą wskaźników w okresie 5/3 lat od płatności końcowej zgodnie z art. 71 rozporządzenia ogólnego. W związku z powyższym, Beneficjent zgodnie z pkt XVI. 4 wniosku o dofinansowanie miał świadomość, że przy realizacji Projektu bardzo ważnym aspektem jest dochowanie obowiązków nałożonych na beneficjenta w ramach obowiązujących przepisów prawa, wytycznych czy zapisów umowy o dofinansowanie (z późn. zm).

Szczegółowe zasady dofinansowania Projektu, który został wybrany w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 regulowane są w formie umowy, zawieranej pomiędzy Beneficjentem, którego Projekt został wybrany do dofinansowania a Instytucją Zarządzającą. Umowa ta określa prawa i obowiązki Beneficjenta, w tym zasady zwrotu otrzymanych środków w przypadku nieprawidłowego ich wykorzystania oraz podstawy uznania, że środki są wykorzystywane nienależycie. Cywilnoprawny charakter umowy o dofinansowanie powoduje, że w zakresie w niej nieunormowanym zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego oraz przepisy aktów właściwych dla systemu wdrażania funduszy europejskich, takich jak ustawa wdrożeniowa, a także procedury, wytyczne i instrukcje wydawane przez właściwe instytucje zaangażowane w proces realizacji programu operacyjnego. Treść takiej umowy nie może zostać ukształtowana w sposób dowolny, gdyż zawierana jest w warunkach związania stron systemem realizacji programu operacyjnego przyjętym przez Instytucję Zarządzającą na podstawie art. 6 ustawy wdrożeniowej. Umowa o dofinansowanie jest więc elementem projektu, tj. przedsięwzięcia realizowanego w ramach programu operacyjnego. W związku z powyższym, niewypełnienie jej postanowień przez Beneficjenta ma wpływ na realizację przez instytucję zarządzającą kompetencji do odzyskiwania kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawania decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację projektu.

W przedmiotowej sprawie należy podkreślić, iż w ramach Projektu, który realizowany jest na podstawie umowy o dofinansowanie, Beneficjent dysponował środkami publicznymi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, w odniesieniu do których, gdy chodzi o ich dystrybucję oraz wykorzystywanie, obowiązują szczególnego rodzaju zasady, w tym między innymi takie zasady ogólne, jak zasada przejrzystości, czy też transparentności, a co do przestrzegania tych zasad Beneficjent był zobowiązany przez postanowienia m.in. umowy o dofinansowanie (vide: § 3 ust.1 tejsze Umowy).

Naruszenie zatem przez Beneficjenta procedur opisanych w Wytycznych, przepisach prawa oraz w umowie o dofinansowanie Projektu dało Instytucji Zarządzającej podstawę do stwierdzenia obowiązku zwrotu tych środków jako wykorzystanych sprzecznie z tymi procedurami. W związku z tym, że cel projektu w okresie realizacji nie został osiągnięty zwrotowi podlega całe przekazane dotychczas dofinansowanie w łącznej kwocie 633 448,45 zł wraz z należnymi odsetkami.

W przedmiotowej sprawie **naruszeniem procedur** skutkujących żądaniem zwrotu przekazanego dofinansowania było niewywiązanie się Beneficjenta z procedur opisanych w umowie

o dofinansowanie, Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków, przepisów prawa krajowego (stanowiących podstawę Systemu Realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego i tym samym będących „innymi procedurami” wydatkowania środków wskazanymi w art. 184 ustawy o finansach publicznych) tj. niewywiązanie się przez Beneficjenta z zapisów zawartych w § 2 ust. 2, § 3 ust. 1 oraz § 14 ust. 1, 3 i 4 umowy o dofinansowanie. Zgodnie z ugruntowanym już w poprzedniej perspektywie finansowej orzecznictwem sądów administracyjnych takie istotne naruszenie przez Beneficjenta procedury obowiązującej przy wykorzystaniu otrzymanego dofinansowania, określonej w umowie o dofinansowanie, stanowi wystarczającą podstawę do przyjęcia, że zaistniała przesłanka określona w art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p., uzasadniająca wydanie decyzji określającej kwotę dofinansowania podlegającą zwrotowi (wyrok NSA sygn. akt: II GSK 732/11). W analizowanej sprawie, jak powyżej omówiono, zastosowanie znajduje definicja „nieprawidłowości” zawarta w przywołanym art. 2 pkt 36 rozporządzenia ogólnego, bowiem Beneficjent poprzez swoje zaniechanie dopuścił się naruszenia procedur obowiązujących w ramach RPOWŚ 2014-2020. Nie sposób jest również wykluczyć, iż popełnione przez Beneficjenta omówione powyżej naruszenia, miały wpływ na budżet Unii Europejskiej. Instytucja Zarządzająca analizując definicję nieprawidłowości sądzi, że w analizowanej sprawie doszło do rzeczywistego obciążenia budżetu Unii Europejskiej nieuzasadnionym wydatkiem.

Instytucja Zarządzająca wskazuje, że niniejsza szkoda dla budżetu Unii Europejskiej polegała na sfinansowaniu wydatku, który nie doprowadził w ogóle do realizacji założonego celu projektu, tj. zaliczka wypłacona ze środków EFRR w kwocie: 633 448,45 zł nie została przeznaczona przez Beneficjenta na sfinansowanie wydatku założonego do realizacji we wniosku o dofinansowanie, tj. zakup oraz montaż linii technologicznej do produkcji i pakowania nawozów.

Beneficjent w dniu kontroli uniemożliwił Instytucji Zarządzającej jej przeprowadzenie poprzez nieudostępnienie pomieszczeń i dokumentacji związanej z realizacją projektu tj. Zespół kontrolujący przybyły w miejsce realizacji projektu lecz nie zastał pracowników Spółki, a pomieszczenia na terenie, gdzie powinien być realizowany Projekt były pozamykane. W takim stanie rzeczy Zespół kontrolny nie miał możliwości przeprowadzenia czynności kontrolnych i tym samym potwierdzić dostawę oraz montażu linii technologicznej do produkcji i pakowania nawozów. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż w dniach od 9 lutego 2022 r. do 11 kwietnia 2022 r. prowadzona przez Stronę działalność nie została zawieszona. Spółka nie została również wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego. A zatem skoro działalność gospodarcza formalnie była prowadzona przez Beneficjenta powinien być on przygotowany na

umożliwienie prowadzenia kontroli zarówno w dniu 11 kwietnia 2021 r. jak i w pozostałych datach zaplanowanych i nieprzeprowadzonych na skutek działań Beneficjenta kontroli tj. 01.10.2021 r., 15.12.2021 r., 11.01.2022 r. i 09.02.2022 r.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z treścią § 14 ust. 3 umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany był do zapewnienia Instytucji Zarządzającej prawa do m.in.:

- 1) pełnego wglądu we wszystkie dokumenty, w tym dokumenty elektroniczne związane z realizacją Projektu, przez cały okres ich przechowywania (co najmniej do zakończenia trwałości projektu) oraz umożliwić tworzenie ich uwierzytelnionych kopii i odpisów;
- 2) pełnego dostępu w szczególności do maszyn i urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest Projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego Projektu;
- 3) zapewnienia obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją Projektu.

W dniu zaplanowanej kontroli doraźnej, tj. 11 kwietnia 2022 r. Beneficjent nie wypełnił obowiązków wynikających z zapisów przywołanego § 14 ust. 1 i 3, ponieważ:

- a) nie udostępnił żadnych dokumentów,
- b) nie zapewnił dostępu do maszyn i urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest Projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego Projektu;
- c) nie zapewnił obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją Projektu co zgodnie z § 14 ust. 4 umowy o dofinansowanie traktowane jest jak odmowa poddania się kontroli.

Beneficjent pismem z dnia 17 maja 2022 r. zaznaczył, iż „Projekt jest realizowany pod adresem ul. Pod adresem tym mieści się kompleks budynków produkcyjnych, o łącznym obszarze 0,5105 ha.” Zespół kontrolny, który przybył na miejsce realizacji Projektu nie zauważył żadnych oznaczeń, że w tym miejscu prowadzi swoją działalność Spółka Nie było również nigdzie wymaganych elementów promocyjnych Projektu. W związku z faktem że nie można było zlokalizować miejsca realizacji projektu nie zostało zbadane również istnienie elementów promocyjnych. Należy zauważyć, że Beneficjent zgodnie z § 18 ust. 1 umowy o dofinansowanie oraz zapisami dokumentu pn. „Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji” zobowiązany był do

umieszczenia w widocznym miejscu co najmniej jednego plakatu identyfikującego Projekt bądź tablicy informacyjnej.

Niepoddanie się przez Beneficjenta kontroli realizacji projektu w sposób bezsprzeczny potwierdza naruszenie postanowień § 14 ust.1 i 3 umowy o dofinansowanie oraz przepisów prawa krajowego tj. art. 23 ust.1 ustawy wdrożeniowej. Nieudostępnienie przez Beneficjenta wszystkich wymaganych dokumentów, a także niezapewnienie pełnego dostępu do pomieszczeń, obiektów i terenów oraz brak obecności osób, które udzieliłyby wyjaśnień w kwestii zagadnień związanych z realizacją projektu w trakcie kontroli na miejscu realizacji projektu, **traktowane jest jednoznacznie z odmową poddania się kontroli** (vide: § 14 ust.4 umowy o dofinansowanie).

Mając na uwadze ogólną regulację obowiązującą w ramach projektów dofinansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej należy wskazać, iż poprzez zawarcie umowy o dofinansowanie Projektu beneficjenci mają obowiązek zrealizować i rozliczyć swój Projekt według zasad określonych w umowie o dofinansowanie.

Poprzez niezrealizowanie projektu przez Beneficjenta doszło w efekcie do sfinansowania wydatku, który nie doprowadził do realizacji założonych celów Projektu. Wymiar szkody w budżecie Unii Europejskiej, do której doszło poprzez wypłatę środków EFRR na realizację ww. projektu, którego wszystkie cele nie zostały w ogóle osiągnięte, został ustalony w sposób rzeczywisty, tj. co do faktycznej kwoty wypłaconych środków EFRR na projekt, który nie został w ogóle zrealizowany. Beneficjent w ramach przyznanych w umowie o dofinansowanie środków EFRR w kwocie 858 240,00 zł otrzymał poprzez wypłatę na wskazany rachunek bankowy środki dofinansowania w wysokości 633 448,45 zł zawnioskowane na podstawie wniosku o płatność nr RPSW.....00-26-....., w formie płatności zaliczkowej. Mając na uwadze, że Beneficjent nie wywiązał się z powziętych ustaleń oraz nie poddał się kontroli realizowanego Projektu, Instytucja Zarządzająca na podstawie § 24 ust. 2 pkt 2 rozwiązała z Beneficjentem umowę o dofinansowanie.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż niezrealizowanie projektu przez Beneficjenta spowodowało w rezultacie, że otrzymane przez niego środki EFRR w kwocie 633 448,45 zł nie zostały poniesione na cel przewidziany postanowieniami ww. naboru wniosków, a co za tym idzie mogły mieć inne efektywniejsze przeznaczenie, czyli być przeznaczone na inny projekt, który nie otrzymał wsparcia z powodu braku dostępnej alokacji środków EFRR wystarczającej na sfinansowanie wszystkich zgłoszonych wniosków o dofinansowanie.

Beneficjent poprzez zrealizowanie inwestycji niezgodnie z założeniami wniosku o dofinansowanie, umową o dofinansowanie oraz regulaminem konkursu naraził budżet Unii Europejskiej na sfinansowanie faktycznie niewykonanego wydatku, który nie doprowadził w rezultacie do realizacji założonego celu.

Materialnoprawne przesłanki zwrotu przez Beneficjenta środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich określa art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184, podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od doręczenia ostatecznej decyzji stwierdzającej ten obowiązek.

W przypadku zaistnienia przesłanek skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w formie decyzji (vide: art. 207 ust 9 u.f.p. i odpowiednio art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy wdrożeniowej).

Jak wynika z orzecznictwa sądów administracyjnych: słowem "procedura" określa się zazwyczaj normowany przepisami lub zwyczajami sposób prowadzenia lub załatwienia jakiejś sprawy. Pod pojęciem „inne procedury obowiązujące przy wykorzystaniu środków", o których mowa w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 u.f.p.) należy w związku z tym rozumieć reguły postępowania obowiązujące przy wykorzystywaniu środków pomocowych. Wspomniane reguły nie są przedmiotem regulacji prawa unijnego.

Z kolei w prawie krajowym systemy realizacji programów operacyjnych krajowych i regionalnych tworzone są przede wszystkim aktami nie mającymi waloru przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Projekty są realizowane przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie, która stanowi podstawowe źródło uprawnień i obowiązków jej stron, w tym beneficjenta. Wzór umowy o dofinansowanie jest elementem systemu realizacji programu operacyjnego. Wspomniany wzór umowy składa się także na dokumentację konkursową. Uczestnik konkursu ma możliwość zapoznania się z warunkami umowy, w tym z zasadami obowiązującymi przy wykorzystaniu dofinansowania i swobodnego podjęcia decyzji o nawiązaniu stosunku prawnego na zasadach określonych w umowie. W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie zgodnie z przyjętym przez właściwą instytucję wzorem reguluje również procedurę realizacji projektu. Przy takich rozwiązaniach przyjętych w prawie krajowym, należało uznać, że racjonalny

ustawodawca stanowiąc w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 u.f.p.) o "innych procedurach" obowiązujących przy wykorzystywaniu środków finansowych musiał uwzględnić rangę przepisów regulujących omawianą kwestię. Nadanie analizowanemu terminowi innego znaczenia prowadziłoby do sytuacji, w której odzyskiwanie kwot dofinansowania na podstawie art. 211 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 207 ust.1 u.f.p.) byłoby wyłączone. Taką sytuację należy wykluczyć, gdyż nie sposób przyjąć, że ustawodawca wprowadził rozwiązania, które w istocie nie byłyby możliwe do stosowania (vide: Wyrok NSA z dnia 19.06.2012 r., sygn. akt II GSK 732/11). Z jednej strony, prawa i obowiązki Beneficjenta określa umowa o dofinansowanie zawarta w dniu 8 czerwca 2018 r. z drugiej, stosunek prawny jest kształtowany postanowieniami dokumentów opracowanych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w tym: „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków”.

Zasady kwalifikowalności wydatków były znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji Projektu miał obowiązek zapoznania się z wytycznymi oraz procedurami postępowania wskazanymi w umowie o dofinansowanie projektu. Beneficjent korzystając z możliwości, jakie daje regionalny program operacyjny musi się dostosować do jego wymogów. Jeżeli program stawia określone wymagania, należy je spełnić, by skorzystać z możliwości dofinansowania projektu. Ustalone kryteria, jak i wytyczne wiążą w równym stopniu wszystkich beneficjentów (por. wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23.08.2011 r. sygn. akt II SA/Bd 672/11, wyrok NSA z 18.05.2011 r. sygn. akt II GSK 817/11, wyrok NSA z 16.11.2010 r. sygn. akt II GSK 1234/10).

W obu ww. dokumentach tj. Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków oraz w umowie o dofinansowanie projektu, stanowiących element składowy systemu realizacji regionalnego programu operacyjnego, zawarto zasadę, iż aby wydatek mógł być uznany za kwalifikowalny musi być poniesiony zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego i krajowego, w tym zgodnie z procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu, a wynikającymi z podpisanej umowy o dofinansowanie.

W związku z powyższym, naruszenie przez Beneficjenta postanowień umownych zawartych w umowie o dofinansowanie jest naruszeniem obowiązujących procedur i skutkuje uznaniem wydatku za niekwalifikowalny i podlegający zwrotowi.

Wydatki poniesione przez Beneficjenta w ramach Projektu zostały zrealizowane z naruszeniem zapisu § 2 ust. 2, § 3 ust. 1, oraz § 14 ust. 1,3 i 4 umowy o dofinansowanie, a co za tym idzie zostały poniesione z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w związku z czym podlegają zwrotowi.

Mając powyższe na uwadze, Instytucja Zarządzająca stwierdza, że zachodzi podstawa do wydania decyzji określającej kwotę zwrotu środków z EFRR w odniesieniu do Beneficjenta:

..... z siedzibą ul. w łącznej wysokości: **633 448,45 zł (słownie: sześćset trzydzieści trzy tysiące czterysta czterdzieści osiem złotych, 45/100)**, jak w pkt 1 decyzji wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Bieg początkowy odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych ustalono od dnia przekazania transzy środków dofinansowania wykorzystanego z naruszeniem procedur, jak w pkt 2 decyzji.

Płatność środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, o których mowa w pkt 1 wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, o których mowa w pkt 2 powinna nastąpić w formie przelewu środków na następujący rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego nr 86 1020 2629 0000 9402 0342 7457 prowadzony w PKO Bank Polski S.A w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji.

POUCZENIE

Decyzja jest nieostateczna w administracyjnym toku instancyjnym. Zgodnie z art. 207 ust. 12a ustawy o finansach publicznych Beneficjent może złożyć do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 127a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego Beneficjent w trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy może zrzec się tego prawa. Wówczas, z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Jeżeli Beneficjent nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Wpis od skargi w sprawie należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem wynoszącej ponad 100 000,00 zł 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000,00 zł i nie więcej niż 100 000,00 zł. Beneficjent ma możliwość ubiegania się przed sądem o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

W przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są: wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p., pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji. Jeżeli Beneficjent nie zwróci środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia upływu terminu o którym mowa wyżej, wówczas zostaje wykluczony z możliwości otrzymania kolejnych środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich. Okres wykluczenia rozpoczyna się od dnia kiedy decyzja stała się ostateczna zaś kończy się z upływem trzech lat od dnia dokonania zwrotu tych środków.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
ANDRZEJ BĘTKOWSKI
(dokument podpisano elektronicznie)

Decyzje otrzymują:

- 1) z siedzibą ul.,
- 2) a/a.